

**DEÁK FERENC
MAGYAR NYELVI ÉS SZÖVEGÉRTÉSI
VERSENY
2021. november 11.
4.évfolyam**

MEGOLDÓKULCS

Lázár Ervin: A Négyszögletű Kerek Erdő

A fájós fogú oroszlán (részlet)

...

– Talán éhes – mondta.

– Lehetetlen – rázta a fejét Ló Szerafin, a kék paripa –, tegnap kapta meg a nyugdíját és negyven kiló parizert vett magának.

– Világos, telezabálta magát – vélte Aromo, a fékezhetetlen agyvelejű nyúl. – Azért ordít, mert negyven kiló parizer nyomja belülről.

És ekkor megint fölhangzott a fájdalmas óú-aú-uó. Bruckner Szigfrid ordított. Keservesen.

– Mégiscsak meg kellene néznünk – mondta csendesén Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa.

– Úgy van – bólintott Mikkamakka –, megtekintjük.

Fölkerekedett az egész társaság. Elöl ment Mikkamakka és Vacskamati Mamintival, a kicsi zöld tündérral. Utánuk Ló Szerafin, Nagy Zoárd és Aromo, legvégül pedig Szörnyeteg Lajos, a legjobb szívű behemót és Dömdödöm:

Bruckner Szigfrid egy tölgyfa alatt ült, mellette érintetlenül hevert a negyven kiló parizer.

– Mi az, talán meg akarsz vendégelni bennünket? – kérdezte Vacskamati.

– Itt van – mondta síri hangon Bruckner Szigfrid –, csak egyétek meg, faljátok föl, tömjétek magatokat... Mit se törődjeteK vele, hogy a halotti toromra tartogattam (D).

– Mire? – érdeklődött Mikkamakka.

– A halotti toromra – mondta még síribb hangon Bruckner Szigfrid. - Én ugyanis meghalok. – Egy nagy könnycsepp jelent meg a szeme sarkában. – Vége a világ legszebb oroszlánjának. – Már sírt. – Vége a világ legrendesebb élőlényének. Csodabruckner Csodaszigfridnek. Csodanekem.

...

– De hát ne ordíts már, mondd meg, hogy mi bajod! – fordult hozzá Mikkamakka.

– A fogam – suttogta Bruckner Szigfrid –, a fogam!

Ojjé, a hideg csak úgy futkosott a hátunkon: Hú, a foga!

– Nagyon fáj? – kérdezte részvevően Aromo.

Bruckner Szigfrid rázta a fejét.

– Nem, egyáltalán nem fáj..., Most – tette hozzá jelentőségteljesen. – Most még nem fáj. De majd... egy-két nap múlva... au-ou-uó... én úgyis meghalok. Ide nézzetek!

Felhúzta az ínyét (C), és mindannyian látták, brrr; ó jaj, egy sötét foltocska a jobb felső szemfogán!

– Hát bizony, ez kilyukadt – mondta borzongva Mikkamakka.

...

– Azért mondom! – engedte el Bruckner Szigfrid, s azon nyomban sírva is fakadt. – Jaj de sajnálom, jaj de szánom, jaj de siratom szegényt!

– Kicsodát? – kérdezte gyanakodva Aromo.

– Kicsodát? Kicsodát? Hát kinek lyukadt ki itt a foga? Ki van itt halálra ítélve? Kicsoda? – s nehogy kétsége legyen bárkinek is, megdöngötte a mellét. – **Magamat!** (B) Magamat szánom, siratom, sajnálom.

Aromónak elege volt már a nagy siránkozásból. Lebiggyesztette a száját.

– **Inkább a fogmosást gyakoroltad volna** (A) annak idején. Most nem kellene siránkoznod.

– Azt állítod, hogy sohasem mosok fogat? – pattant fel Bruckner Szigfrid.

– Azt – mondta Aromo.

Bruckner Szigfrid lehajtotta a fejét.

– Hát ez igaz. Ez igaz, Aromo, bevallom. De az nagyon csúnya rágalom volt, hogy annak idején se mostam fogat. Mert annak idején igenis mostam.

– Ezt nem értem – akadékoskodott Vacskamati –, elismered, hogy sohasem mostál, de azt állítod, hogy annak idején mégis mostál...

– Mit értesz te, mit?! – háborgott színésziiesen Bruckner Szigfrid. – Ezt a pofon egyszerű dolgot nem érted? Sohasem, de annak idején mégis. Mit nem értesz ezen?

– Már elnézést – rebegette Szörnyeteg Lajos –, akkor mikor mostad meg te fogat?

– Majd én megmondom, mikor – rikoltotta Aromo. – Mikor a hírt a birka írta, mikor a róka volt a tyúknak a legjobb móka, mikor a szamár volt számtantanár, mikor egy pálcán kézen állt a fácán, és mikor a récék voltak az észmérécék.

...

Szövegértési feladatok (40 pont)

1. Írd le a szószerkezetet, ahogyan az író kifejezte!

túl sokat evett	telezabálta magát
elindult mindenki	felkerekedett a társaság
szomorú képet vágott	lebiggyesztette a száját
akkoriban	annak idején

4	
---	--

2. Igaz vagy hamis

Írd a négyzetbe az I vagy H betűt! A hamis állítást tedd igazzá!

H Negyven dekagramm parizert vett. **kiló**

I A fenyőfát Nagy Zoárdnak hívják.

H Szigfrid egy fenyőfa alatt ült. **tölgyfa**

H Bal felső szemfogán folt volt. **jobb**

I Az oroszlán sohasem mosott fogat.

8	
---	--

3. Számozással rakd helyes sorrendbe a mondatokat!

- 3 Szigfrid megmutatja, hogy miért bánatos.
5 Aromo kigúnyolja az oroszlánt.
1 Tanakodnak, hogy miért kiabál az oroszlán.
4 Kiderül, hogy az oroszlán nem mosott még fogat.
2 Mindenki elindul a tölgyfához.

5	
---	--

4. Írd az állatokat a megfelelő helyre! Segít a vonalak száma.

A híreket írta BIRKA

Számtantanár volt SZAMÁR

Pálcán állt kézen FÁCÁN

A tyúk számára móka RÓKA

Számára a róka a móka TYÚK

A vastagon kiemelt vonalra írt betűket összeolvasva megtudod, hogy mi nyomta az oroszlán lelkét. bánat

6	
---	--

5. Párosítsd a szereplőket tulajdonságaikkal!

Bruckner Szigfrid — lépkedő
Ló Szerafin — zöld színű
Aromo — kék színű
Nagy Zoárd — jószívű
Maminti — legszebb
Szörnyeteg Lajos — fékezhetetlen agyvelejű

6	
---	--

6. Húzd alá a szövegben! Írd az aláhúzás mellé a betűjelét!

- A Mit kellett volna tenni, hogy ne fájduljon meg a foga?
B Kit siratott Szigfrid?
C Hogy mutatta meg a foltot?
D Milyen alkalomra tartogatja a parizert?

4	
---	--

7. Tegyéél azonos jelet az összetartozó párokhoz!

pl: × △ △ ♥

	Aromo △	mondta csendesén ♥	Nagy Zoárd ♥	akadékoskodott □
Ló Szerafin 😊	pattant fel △	Vacskamati □	fejét rázta 😊	Szörnyeteg Lajos ×
érdeklődött △	rebegte ×	Bruckner Szigfrid △	Mikkamakka △	rikoltott △

7	
---	--

40	
----	--

Helyesírási feladatok (40 pont)

1. Az alábbi részletheől írj egy-egy példát a táblázatba a megadott szempontoknak megfelelően!

- Mit értesz te, mit?! – háborgott színésziésen Bruckner Szigfrid. – Ezt a pofon egyszerű dolgot nem érted? Sohasem, de annak idején mégis. Mit nem értesz ezen?
- Már elnézést – rebegte Szörnyeteg Lajos –, akkor mikor mostad meg te fogad?
- Majd én megmondom, mikor – rikoltotta Aromo. – Mikor a hírt a birka írta, mikor a róka volt a tyúknak a legjobb móka, mikor a számár volt számtantanár, mikor egy pálcán kézen állt a fácán, és mikor a récék voltak az észmérécék.

többses számú főnév:	récék
melléknév (felsőfok):	legjobb
létezését kifejező ige:	volt, voltak
múlt idejű ige:	mostál, háborgott, rebegte, írta, volt, állt, voltak
igekötös ige:	mostad meg, megmondom
köznév toldalék nélkül, amelyben 2 rövid magánhangzó van:	birka
tulajdonnév, amelyben csak 1 kétjegyű mássalhangzó van:	Szigfrid

tulajdonnév, amelyben csak 2 egyjegyű mássalhangzó van:	Aromo
összetett szó:	észmércék, számtantanár
határozatlan névelő:	egy

10	
----	--

2. Keresd az alábbi szólások rokon értelmű szavait a betűrácsban! Különböző színnel húzd ki őket! A szólást is húzd alá ugyanazzal a színnel!

Fennhordja az orrát.

Inába szállt a bátorsága.

K	A	J	N	A	G	Y	K	É	P	Ű	F
B	S	C	F	É	L	É	N	K	F	Y	É
E	S	T	M	B	Ö	N	T	E	L	T	L
K	N	Y	W	F	Q	E	B	S	P	A	S
É	W	T	O	K	D	H	N	Q	R	E	Z
P	B	Á	T	O	R	T	A	L	A	N	E
Z	B	J	V	I	M	N	P	N	Y	C	G
E	L	B	I	Z	A	K	O	D	O	T	T
L	L	I	J	E	D	Ő	S	Y	O	J	D
T	R	A	N	B	Ü	S	Z	K	E	G	S
E	P	W	F	N	H	V	I	Z	Y	K	B
M	A	J	R	É	S	B	I	A	E	D	O

Írd le szótagolva a gyűjtött szavakat!

nagy-ké-pű, ön-telt, el-bi-za-ko-dott, büsz-ke, be-kép-zelt

fé-lénk, i-je-dős, bá-tor-ta-lan, fél-szeg, maj-rés

20	
----	--

3. Keresd a szövegben az ellentétes értelmű párját!

vidámabb hangon

sírbb hangon

elmosolyodott

lebiggyeszette a száját

mindig

sohasem

3	
---	--

4. TOTÓ 6+1

Tegyél X-et a megfelelő helyre!

	j	ly	egyik sem	mindkettő lehet
fi__ai			x	
ide__én	x			
te__a			x	
fog__uk				x
oroszlán__a	x			
ki__ukadt		x		
fo__t				x

7	
---	--

40	
----	--

Összpontszám:

80	
----	--

Készítette: Tóthné Mezei Anna